

Tentamenskrivning, 2005-06-02, kl. 08.00-13.00 5B1117, matematik III för E och ME (6p)

- Om du redan är godkänd (dvs har minst 6 godkända lappskrivningar) så skall du endast räkna uppgifter från B-delen.
- Om du inte är godkänd får du räkna uppgifter från både A-delen och B-delen. För uppgifter från A-delen tillgodoräknas dock endast det antal poäng som kompletterar din bonuspoäng till 18p.

Preliminära gränser för betygen 3, 4 och 5 är 18, 25 och 31 poäng inklusive bonuspoäng. Samtliga behandlade uppgifter skall förses med utförlig och tydlig lösning. Lösningsförslaget skall textförkaras Bristande läsbarhet medför poängavdrag.

Hjälpmedel: Medföljande formelblad. För matematik III.

Del A, 3-poängsuppgifter

Den som blivit godkänd på lappskrivning X , $1 \leq X \leq 7$, hoppar över motsvarande uppgift nedan och får full poäng på uppgiften.

1. Beräkna $\iint_D (xy + y^2) dx dy$ då $D = \{(x, y) : 0 \leq x \leq 1, 0 \leq y \leq x\}$.
2. Beräkna volymen av den begränsade kropp som skärs ut av cylinder ytorna $z = x^2$ och $z = 1 - y^2$.
3. Beräkna
$$\int_{\Gamma} \left(\frac{2x}{x^2 + y} + 1 \right) dx + \left(\frac{1}{x^2 + y} + 1 \right) dy$$
 tagen längs halvcirkeln Γ med ekvationen $x^2 + y^2 = 1, y \geq 0$ från $(-1, 0)$ till $(1, 0)$.
4. Beräkna flödet av vektorfältet $\mathbf{F} = (1, 0, z)$ genom halvsfären $S = \{(x, y, z) : x^2 + (y - 1)^2 + z^2 = 1, z \geq 0\}$ i riktning: $\hat{\mathbf{n}} \cdot \mathbf{e}_z \geq 0$. (Observera att S ej är en sluten yta).
5. En partikel påverkas av kraftfältet
$$\mathbf{F} = F_0 \left[\left(\frac{\pi y}{a} + \sin \left(\frac{\pi z}{a} \right) \right) \mathbf{e}_x + \frac{x}{a} \mathbf{e}_y + \frac{\pi x}{a} \cos \left(\frac{\pi z}{a} \right) \mathbf{e}_z \right]$$
 Vilket arbete uträttar fältet då partikeln rör sig i positiv riktning kring den cirkel som ges av skärningen mellan $x^2 + y^2 + z^2 = a^2$ och $x = z$?

Var god vänd

6. Ett ortogonalt kroklinjigt koordinatsystem (u, v, w) definieras genom

$$\begin{cases} x = 2uv \\ y = u^2 - v^2 \\ z = w \end{cases}$$

Beräkna divergensen av vektorfältet $\mathbf{F} = \sqrt{u^2 + v^2} (u\mathbf{e}_u + v\mathbf{e}_v)$, där $\{\mathbf{e}_u, \mathbf{e}_v, \mathbf{e}_w\}$ är den kroklinjiga ON-basen.

7. Låt K vara en kropp med volym V . Beräkna den vektorvärda integralen

$$\iint_{\partial K} (1 + 2x + 3y + 4z) \hat{\mathbf{n}} d\sigma \text{ uttryckt i } V.$$

Del B, 4-poängsuppgifter

8. Den begränsade kroppen K begränsas av ytorna $z = x^2$ och $z = 4 - x^2 - y^2$.

Kroppen K :s densitet är $\rho(x, y, z) = |x|$ i någon lämplig enhet.

Beräkna kroppen K :s massa.

9. Bestäm konvergensmängden till potensserien $\sum_{n=0}^{\infty} \left(\frac{2}{3}\right)^n \frac{1}{1+n^2} \left(x + \frac{5}{2}\right)^n$.

10. Beräkna

$$\int_{\Gamma} \mathbf{F} \cdot d\mathbf{r}, \text{ där } \mathbf{F} = (y^2 + y \cos xy) \mathbf{e}_x + (y + x \cos xy) \mathbf{e}_y$$

tagen längs cirkelbågen Γ med ekvationen $y = \sqrt{1 - x^2}$ från $(0, 1)$ till $(1, 0)$.

11. Bestäm ett tal a sådant att vektorfältet givet i cylinderkoordinater (ρ, φ, z)

$$\mathbf{F} = (2\rho z + \rho^2 \sin \varphi) \mathbf{e}_\rho + a\rho^2 \cos \varphi \mathbf{e}_\varphi + (\rho^2 + z) \mathbf{e}_z$$

har en skalär potential och ange denna.

12. En cylinder med höjd L och radien R har centrum i origo. Bestäm konstanten k i funktionen

$$\Phi(x, y, z) = k(x^2 + y^2 + z^2) + (x^2 + y^2 + z^2)^{-1/2}$$

så att flödet av vektorfältet $\mathbf{F} = \nabla \Phi$ ut ur den slutna yta S som bildas av mantelytan och de två cirkulära locken blir noll.